

عنوان مقاله:

بررسی شاخص شفافیت از منظر حکمرانی خوب در جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۵۷)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیای سیاسی، دوره 5، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مارال دربندی - کارشناسی ارشد روابط بینالملل، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرکزی، تهران، ایران

محمدجواد حق شناس - استادیار روابط بینالملل، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرکزی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تمامی تعاریف «حکمرانی مطلوب یا حکمرانی خوب» بیانگر مفهومی وسیع تر از حکومت هستند که علاوه بر نهاد دولت، شامل سه نهاد حکومت، جامعه مدنی و بخش خصوصی می شود. وظیفه حکمرانی خوب همکاری و هماهنگی بین بخش های یادشده است. در این میان، شفافیت در همه بخش های حکمرانی خوب به عنوان یک ضرورت مطرح است. پژوهش حاضر با بهره گیری از روش تحلیلی-توصیفی، در صدد بررسی شفافیت در جمهوری اسلامی ایران می باشد. بدین منظور، چهار شاخص وضعیت آزادی مطبوعات، شفافیت در توزیع قدرت، شفافیت اقتصادی و موانع و مشکلات ساختار حقوقی شفافیت تشریح گشت. نتایج تحلیل ها نشان داد که شفافیت در دوره ده ساله ی اول جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۸ تحت تاثیر دو ویژگی وجود شرایط جنگی و حضور شخصیت کاریزمایی امام نتوانست مجال ظهور یابد. در دوره ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۶ نیز به دلیل تمرکز بر فعالیت های اقتصادی و شروع فرآیند رشد طبقه متوسط شفافیت نتوانست تحقق پیدا کند. در دوره ریاست جمهوری خاتمی علی رغم امید برای ایجاد شفافیت، اما این امر به دلیل ضعف جامعه مدنی و مقاومت قدرت سیاسی در مقابل آن تحقق پیدا نکرد. با پیروزی احمدی نژاد در انتخابات بازگشت به شعارهای انقلابی و خواسته های رادیکال عدالت طلبانه و استکبار ستیزانه، شفافیت به طور کلی به حاشیه رانده شد. آنچه در بررسی شفافیت در فاصله سالهای ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۰ بررسی شد؛ نشان داد که در سالهای نخست به دلیل شرایط انقلابی و قبضه قدرت توسط انقلابیون شفافیت در محاق قرار گرفت و سپس ساختار نهادی و قانونی که در این سالها به تدریج آشکار شد نشان داد که سیستم سیاسی گرچه قائل به مردم سالاری است؛ اما به دلیل ضعف های نهادی و ساختاری نتوانسته است، شفافیت را تحقق بخشد.

کلمات کلیدی:

حکمرانی مطلوب، شفافیت، پاسخگویی، حاکمیت قانون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1353938>

